

Udvikling/læring

Det mest markante træk i deltagernes oplevelse af deres udvikling/læring er: "Det er en helt anden måde at lære på". Vi fortolker det således, at deres sammenligningsgrundlag er den "skolastiske læring", den formidlende og skemasatte og formaliserede læring, som de har oplevet i deres folkeskoletid.

Hvad karakteriserer den læring, deltagerne møder i de undersøgte folkeoplysende forløb? Først og fremmest den store diversitet, der er i de læringsformer, deltagerne møder. Det er mange og forskellige læringsformer, der tages i brug. Der er vægt på læring gennem erfaring (praksislæring), der er fleksibilitet i læringsrummet, og der lægges vægt på handling og aktivitet hos deltagerne i læreprocessen. Der er endvidere en integration af undervisning og vejledning. Og lærerne tager udgangspunkt i deltagerne der, hvor de er:

"fordi deltagerne mangler at få hentet nogle ting i sig selv og få bygget sig selv op, og det er det, vi gør her, fordi vi går ned og henter dem dér, hvor de har mistet sig selv."

Et helt afgørende træk i pædagogikken er, at den ikke bygger på en "deficit" model, altså en tænkning der fokuserer på, hvad det er individet mangler og tager udgangspunkt i manglerne. Pædagogikken i de seks folkeoplysende forløb fokuserer derimod på, hvad individet kan, hvad det har af styrkesider og ressourcer, og de eksisterende ressourcer er således udgangspunktet for læringen. Denne pædagogik, der gør op med "deficit"-modellen, finder først og fremmest empirisk og teoretisk støtte i [resilience forskning og -teori](#), der netop fremhæver, at undervisning skal bygge på individets styrkesider.

Det store spektrum af læringsformer, som deltagerne møder, indebærer også en realisering af læringsprincippet "en passende dosering af fremmedheder". Disse fremmedheder har dels karakter af teoretisk stof fra en mere formidlende undervisning, og dels karakter af nye og anderledes erfaringer, der kan være med til at afkræfte tidligere erfaringsmønstre og indarbejdede taget-for-givet antagelser. De konkrete erfaringer, og mulighederne for at handle på disse, er et væsentligt element i kompetenceudvikling.

I de undersøgte folkeoplysende forløb er ikke-formel læring den dominerende type, men uformel læring drages ind som en ressource i forbindelse med **real-kompetenceafklaring og vejledning**. Der indgår også i større eller mindre grad mere formaliseret læring, f.eks. ved forberedelse til bestemte uddannelser eller i form af Forberedende Voksenundervisning, FVU, ligesom der bygges bro til formel uddannelse – bl.a. SOSU-uddannelserne. En udfordring for de folkeoplysende skoler er løbende at integrere de tre læringsformer, så den enkeltes læringsmotivation understøttes og udvikles bedst muligt.

Sammenfattende om læringsstrategien er, at den bygger på deltageres realkompetencer, søger at udvikle det hele menneske, og realiseres gennem anvendelse af et bredt spektrum af læringsstrategier, der søges integreret og balanceret med aspekter af formel, ikke-formel og uformel læring. Læringsrummet er både "skolen" og samfundet udenfor, hvor deltagerne kommer ud og får erfaringer, der kan reflekteres over i skolens læringsmiljø.

Realiseringen af disse læringsmæssige principper giver deltagerne en oplevelse af en helt anden måde at lære på.

- [< Modtagelsen](#)
- [Op](#)
- [Nyt perspektiv >](#)

<https://daghojskoler.dk/udviklingI%C3%A6ring>

---

www.daghojskoler.dk